

ЮГОЗАПАДЕН
УНИВЕРСИТЕТ
„НЕОФИТ РИЛСКИ“

БЮЛЕТИН

на успешните възпитаници
на Югозападния университет
„Неофит Рилски“

брой

7

2023г.

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ

Социални дейности

Валентина ТОДОРОВА

Директор, Комплекс за социални услуги за деца и семейства, гр. Видин
Бакалавър „Социални дейности“
Магистър „Социално посредничество“

Валентина Тодорова има 13-годишен опит в сферата на социалните услуги и работа по социално ориентирани проекти. Започва професионалната си кариера като специалист „Социални дейности“ в общинската администрация в града, в който е родена и израснала. Работата ѝ няма връзка с гимназиалното образование, което е с насоченост „Математика и информатика“.

През 2010 г. завършва бакалавърска степен по „Социални дейности“, специализация „Работа с деца“ в Югозападния университет.

Веднага след дипломирането си започва работа като социален работник в Комплекса за социални услуги за деца и семейства (КСУДС), гр. Видин, управляван от неправителствената организация „Институт по социални дейности и практики“, гр. София.

В комплекса за социални услуги във Видин се предоставят четири социални услуги:

- „Кризисен център за деца в кризисна ситуация, деца жертви на насилие и трафик“
- „Център за обществена подкрепа“
- „Център за работа с деца на улицата“
- „Наблюдавано жилище“

Дейностите, които Валентина извършва като социален работник са свързани с оказване на специализирана подкрепа на лица в нужда, водене на случаи, организиране на дейността и режима в социалната услуга „Кризисен център“. Предвид компетенциите и получената в Югозападния университет квалификация ѝ се предоставя възможност да работи по-обстойно с деца – с поведенчески проблеми, с риск от отпадане

от образователната система, жертви на насилие, преживяващи възрастови кризи и проблеми в комуникацията и социализацията, отглеждани в приемно семейство, участващи в правни процедури и други.

След придобиване на ОКС „магистър“ по магистърска програма „Социално посредничество“, Валентина прави следваща стъпка в професионалното си развитие и заема длъжността „Специалист, социални дейности“ и „Ръководител – сектор“. Тя изпълнява ръководни функции като основната дейност е администриране, организация, методическа помощ и контрол на дейностите в сектор „Услуги и подкрепа на детето“, както и оказване на специфична социална подкрепа чрез дейности, съдействащи за пълноценната грижа, развитие и закрила на нуждаещите се деца.

„Мотивът ми за избор на тази професия е хуманната насоченост и желанието да помагам на уязвимите социални групи. За да си социален работник не е достатъчно само специфична подготовка и образование, но и призвание!“ – споделя Валя.

Разбирането ѝ, относно професията на социалния работник е, че теоретичната и практико-приложна подготовка, които са част от висшето образование са първата важна крачка към успешно кариерно развитие, но както и в други професии и в това поприще, работещият трябва да притежава дарба, качества и потенциал. „...**Освен определен набор университетски знания и умения, трябва да притежава личностни качества, мотивация за постигане на високи резултати, емпатия със здравословни граници и психична устойчивост, за да може да бъде истински полезен на нуждаещите се. Изборът на тази професия трябва да бъде осъзнат.**“

Социалният работник обединява в себе си много роли, предвид широкия спектър проблеми, комплицираните ситуации и затрудненията на потребителите – деца, младежи и възрастни хора. Ежедневно попада в ситуации, които изискват както социални, така и психологически, юридически и медицински познания – да насърчава социалната промяна, да се застъпва за правата и социалната справедливост, да придружава клиенти, да

осъществява перманентна връзка с държавни и общински институции и ресурси в общността.

От 2019 г. Валентина е директор на Комплекса за социални услуги за деца и семейства, гр. Видин, управляван от доставчика на социални услуги в няколко града на България – сдружение „Институт по социални дейности и практики“, гр. София. Основната ѝ дейност като директор е свързана с разпределяне, възлагане, насочване и контрол на изпълнението на задачите от служителите в институцията, с цел реализиране на общите цели и дейности на социалните услуги.

„В качеството ми на ръководител на комплексно предоставяне на социални услуги за мен са важни няколко основни аспекта в работата ми, а именно: организация, управление и екипност; уважение и приемане на всеки член на екипа. Добрият екип, работи като „добре смазана машина“ – единна цел в интерес на клиентите; мотивация и насърчаване за професионалното развитие на всеки, с оглед оказване на подкрепа по определена проблематика; непрекъснато повишаване на компетенциите, а оттам и на качеството на предоставяните социални услуги;

добро междуинституционално взаимодействие. Особено важно и от изключително значение е обратната връзка от ползващите услугите на всеки един етап от работата.“ – доверява директор В. Тодорова.

За да се развие в професионален план, Валентина преминава редица национални и международни обучения, конференции, семинари. Участва в тях като обучител и обучаващ се:

- „Работа с деца, жертви на насилие“
- „Работа с травмирани деца и младежи, жертви на сексуално насилие“
- „Подкрепа за изслушване на деца, участници в правни процедури“
- “Възстановителна медиация жертва – извършител“
- „Възстановително правосъдие за деца в конфликт/контакт със закона“
- „Подкрепа на малолетни и непълнолетни непридружени бежанци“
- „Синдром на родителско отчуждение“
- „Застъпничество и посредничество в социалната работа с деца и семейства в риск“
- Фокус групи и уъркшоп с деца и родители, за превенция на сексуалното посегателство и трафика на хора.

„Като най-голямо постижение и професионален успех в работата си определям завършен сертифициран курс на обучение по CFTSI – Child and Family Traumatic Stress Intervention към Медицинския факултет на Йейлския университет – гр. Ню Хейвън, щата Кънектикът, САЩ.

Продължителността на курса беше девет месеца и приключи през юли 2022 г. Работата ми с травмирани деца, от една страна изисква много теоретични опори, последователност, професионално отношение и търпение, но от друга страна носи удовлетворение, дори при минимално постигнати положителни резултати.“

Валентина Тодорова не пропуска да изкаже благодарностите си към преподавателите от катедра „Медико-социални науки“: *„През годините продължавам да поддържам добри професионални и академични отношения с преподавателите си – хора за пример и дали пример и база за едно много добро професионално и кариерно развитие.*“

В заключение и вместо послание: *„Социалните работници са онези, не много известни герои, които правят света малко по-добър, защото ги има!*“

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ

Социални дейности

Наталия ХРИСТОВА-МИХАЙЛОВА

Консултант, „Джънкшън България“ ЕООД
Магистър „Социална педагогика“
Доктор „Организация и управление на
социалните дейности“

Наталия Христова-Михайлова е магистър по педагогика със специализация „Социална педагогика“ от Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и доктор по „Организация и управление на социалните дейности“ от Югозападния университет „Неофит Рилски“.

Наталия е съосновател на консултантска агенция „Джънкшън България“ и от 13 години работи като консултант изследвания и оценка на публични политики. Тя е сертифициран експерт по изследване, ориентирано към силните страни и експерт „Изследване на системи и политики чрез действие“ от University of Central Lancashire, Великобритания.

Има над 30 годишен опит в работа с уязвими групи деца и семейства, от които 17 години директна работа с потребители, а през останалото време се занимава с консултантска дейност. Нейният опит е фокусиран в областта на детското благосъстояние, работата с рискови групи, социалните услуги, ранното детско развитие, насилието над деца. През последните години работи като независим международен и национален консултант и е натрупала много опит в разработване на методологии, рамки за оценка, събиране на данни, анализ и докладване на резултати от редица изследователски и оценителски проекти в България и чужбина.

Основна тема на научните ѝ интереси и дисертационната разработка е ефективността на социалната работа с родители на деца, ползващи социални услуги в общността.

Наталия попада в социалната сфера случайно, през 1991 г., когато нивото на безработица в страната е високо и тази възможност е една от малкото за нея. Връщайки се назад във времето тя си спомня за началото на своя кариерен избор:

„Тридесет години по-късно бих казала, че това се оказва едно от най-добрите решения в професионалната ми кариера. Натрупах много опит в директната работа с деца и техните родители, което оформи основната тема на практическите ми и теоретични търсения, свързани с подкрепата на биологичното семейство и правото на децата да живеят в общността.“

Работата в социалната сфера е предизвикателна, защото социалните работници са посредници между недостатъчно добре функциониращия човек и външния свят. Те са хората, които опосредстват човека и връзката му с институциите, с другите хора, със заобикалящия го свят. Помагат на хората да се адаптират към външния свят, тогава когато имат нужда.

Да се работи ефективно означава да се постигат целите на работата, а в социалните услуги, това не е лесна задача, защото **„...трябва да има ясна, реалистична цел, която да се договори с човека, който има нужда...“**. Често усилията, които полагат социалните работници са много, а резултатите малки и невидими. **„...Поради това, мотивацията и разбирането на потребностите на хората са от съществено значение.“**

Опитът на Наталия като консултант е основание да обобщим, че **„...тази дейност е изключително интересна, но отличните академични познания не са достатъчни, за да гарантират добрите постижения“**. Според нея успешният консултант трябва да показва силно желание да се занимава с такъв вид дейност, да притежава креативност, да търси иновативни подходи и развива базовите си умения в съответната област. Той се превръща в добър

съветник, когато придобива специализирани знания, аналитични умения, богат реален, професионален опит и предлага адаптирани решения в зависимост от „адресата“ (получателя).

„Работейки като консултант се срещам с много хора от различни сфери, с различни организации и в различни държави. Усилието да разбереш идеите на хората, да прецениш доколко тези идеи съответстват на реалността, как са планирали и постигнали резултатите от работата си, означава да им помогнеш да видят света с други очи, да намерят отговор на въпроса какво са променили в действителност и дали си е струвало усилието.“ – споделя Наталия.

Посланието, което отправя към настоящите студенти е:

„Ние сме тези, които променяме света и това зависи от всеки от нас.“

- [National report for Reviewing Existing Quality Mechanisms in Child Protection. The National Report describes existing standards, regulations, indicators and systems for monitoring the quality of child protection services in Bulgaria. Sofia, 2018](#)
- [Assessment of the degree of bullying and violence at school, assessment of the needs for prevention of violence and the effectiveness of interventions for child victims. Sofia 2018](#)
- [Evaluation of the Provision of Psychosocial Support and Protective Services through Child and Youth Friendly Spaces and Community Protection Centers in Eastern Ukraine. Kiev, 2018](#)
- [Civil monitoring and evaluation of the district and municipal policies in the field of social services on the territory of Vidin district. Vidin, 2019](#)
- [From care to independence: support for young people leaving care in Bulgaria. Sofia, 2019](#)
- [Study of policies for nurturing care for children under 3 years of age in Bulgaria, the European Union and other countries. Sofia, 2021](#)
- [In-depth analysis of the scientific content and detailed review of the report Deep dive analysis of national child poverty reduction policies. Sofia, 2022](#)
- [Collection of key worldwide research articles that demonstrate effectiveness of policy solutions in the area early child health and development. Sofia, 2022](#)
- [Research on the different areas of impact on the economic and employment aspects of local development in terms of economic and employment impact on local development. Brussels, 2021](#)
- [National representative study on ECD workforce with main goal is highlight the main directions for improving the quality of the early childhood development workforce and to provide data – quantitative and qualitative – as a basis for policy recommendations towards the respective public institutions. Sofia, 2021](#)
- [Development of methodology and implementation of research on policies for nurturing care and ECD services. Sofia, 2021](#)
- [Mapping of the Social service workforce in Bulgaria in line with Call to action for Strengthening the Social Work and Social Service workforce in Europe and Central Asia. Sofia, 2021](#)

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ

Социални дейности

Катерина Василева

Началник-отдел „Закрила на детето“
Дирекция „Социално подпомагане“, гр. Разлог
Бакалавър „Социални дейности – Етопедия“
Магистър „Социално терапевтично консултиране“

Катерина Василева е родена в град Разлог, където живее и към настоящия момент. И двете образователно-квалификационни степени завършва в Югозападния университет „Неофит Рилски“ като началото е положено през 2003 г. със специалност „Социални дейности – Етопедия“. През 2022 г. се дипломира в магистърска програма „Социално-терапевтично консултиране“. От тринадесет години работи в сферата на социалните дейности като започва работа в отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“, гр. Разлог на длъжност „Социален работник“. През годините изпълнява длъжността „Главен социален работник“, а от 2018 г. е повишена в началник-отдел.

„Работата в отдел „Закрила на детето“ е изключително интересна и динамична, и се изразява в осъществяване на проверки по постъпили сигнали за деца в риск, работа в семейна среда, консултиране, насочване на клиентите на отдела към подходящи за тях социални услуги в общността.“ – споделя Катерина.

Социалният работник в отдел „Закрила на детето“ работи с деца в риск (и техните семейства) и с групи от общността, участва в съдебни процедури, които касаят интересите на детето, участва в Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни, насочва деца за ползване на социални

услуги, проучва кандидат-осиновители и кандидати за приемни семейства и др. Част от работата е: *„...Да поддържа постоянна комуникация с много ведомства и институции, имащи отношение към отглеждането, възпитанието и защитата интересите на децата - полиция, съд, община, училища, детски градини, здравни учреждения и други.“* Социалната работа е предизвикателна, отговорна, трудна, но и изключително удовлетворяваща при постигане на положителни резултати.

„Основният мотиватор за всеки социален работник е удовлетвореността от спасен и променен нечий живот.“

Упражняващите професията „Социален работник“ е необходимо да притежават съвкупност от умения и качества. Според Катерина това са: *„Професионално-комуникативни умения, умение за вземането на бързи и адекватни решения и предприемане на действия, ориентирани към постигане на по-добри резултати, умения за поемане на отговорност, способност за разрешаване на конфликти*

и преодоляване на трудности, умение за работа с нормативни и законодателни документи, умение за водене на диалог за по-ефективно сътрудничество с различни организации и институции и др.“

Тя е на мнение, че уменията и качествата „вървят ръка за ръка“ и в кариерен ракурс това са професионалните качества, които се коренят в личностните особености и се развиват чрез образованието и специализацията. Въпреки че са свързани, Катерина поставя на първо място личностните качества, които определят професионалните, а от тях зависи успешната професионална реализация. В този ред на мисли най-необходимите за тази професия качества, според нея, са мотивацията, търпението и загрижеността.

„Ако нямате мотивация да промените живота на хората, действията ви ще бъдат лишени от

страст. Самомотивацията е умение да се поставиш на мястото на другия и реакцията е спонтанна и идва от сърцето и душата). С нея са свързани търпението, всеотдайността и загрижеността, без които в трудни ситуации не си пълноценно отдаден на нуждаещите се. Социалният работник трябва да притежава и висока емоционална интелигентност.“

Работата в отдел "Закрила на детето" изисква и предоставя възможност за участие в различни обучителни програми, семинари и конференции, организирани както от държавни институции, така и от неправителствени организации. Това се налага заради интердисциплинарния характер на социалната работа и е в съответствие със съвременните тенденции и европейски изисквания.

ЮГОЗАПАДЕН
УНИВЕРСИТЕТ
„НЕОФИТ РИЛСКИ“

www.swu.bg

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ

Социални дейности

Ивеслав ХРИСТОВ

Директор, „Център за настаняване от семеен тип за стари хора, пълнолетни лица с деменция“, гр. Долна баня
Бакалавър „Социални дейности“
Магистър „Психосоциална рехабилитация“

Ивеслав Христов е родом от София, но израства, живее и работи в град Костенец. Средното си образование завършва през 2011-та година в град Пазарджик, специалност „Стопанско управление“. Година по-късно кандидатства и е приет в специалност „Социални дейности“ в Югозападния университет. Започвайки обучението, Ивеслав няма никаква представа с какво точно се занимава социалният работник, що за професия е това и какво ще работи, когато се дипломира. Още през първия семестър на обучението, благодарение на страхотните преподаватели и увлекателния начин на предаване на учебния материал осъзнава, че е попаднал на точното място, че това е специалността, която предизвиква интереса и любопитството му, че това е работата, която го завладява и която, на по-късен етап, се оказва негово призвание.

Стартира професионалната си кариера като трудов медиатор, по програма към „Бюрото по труда“, гр. Ихтиман, филиал Костенец. Посредничи при разрешаване на възникнали спорове, работи за подобряване качеството и ефективността на публичните услуги за уязвимите групи на пазара на труда. През лятото на 2020 г. кандидатства за работа по специалността и е приет в Община Долна баня на длъжност „Социален работник“. Ежедневните дейности в „Центъра за настаняване от семеен тип за стари хора“ помагат на Ивеслав да осмисли и задълбочи познанията си за професията.

Колкото повече опит трупа, толкова повече му харесва това, с което се занимава и ходи с желание на работа. На работното си място е всеотдаен, защото е на мнение, че: *„...Социалната работа е една от най-благородните и зареждащи дейности. Човек трябва да притежава голямо сърце и душа, за да може да я върши качествено и да има положителен ефект и позитивно отражение върху тези, към които е насочена.“* С времето, изпълвайки със съдържателност дейностите в центъра, разбира, че професията социален работник не е от най-леките, но всяка трудност в работата го мотивира да бъде по-добър, по-алтернативен, по-дързаещ и удовлетворен от постигнатото.

От месец януари 2021 г. заема длъжността „Директор“ на две социални услуги – „Център за настаняване от семеен тип за стари хора“ (ЦНСТСХ) и „Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция“ (ЦНСТПЛД). В края на есента, същата година, решава да надгради знанията в областта на социалните дейности

и записва магистърската програма по „Психосоциална рехабилитация“ отново в ЮЗУ „Неофит Рилски“. Паралелно със следването работи, а задълженията се увеличават, защото ръководството на Община Долна баня отново гласува доверие на Ивеслав и му поверява още един център за лица с деменция, с което ръководените от него социални услуги стават три. Магистратурата, която завършва, напълно съответства на работата му, обогатява знанията с конкретика и изчерпателност, а придобитите умения намират ежедневно приложение в динамичната работна среда и разрешаване на различни казуси, свързани с работата и с ползващите услугите на центровете. Според г-н Христов, Община Долна баня е един от лидерите по предоставяне на социални услуги, на национално ниво. Той споделя: **„За мен е изключителна чест, че пътят в кариерата ми ме доведе до тук – място, на което мога да приложа пълния капацитет от знания и умения, които са**

изключително полезни в ежедневието ми работа.“

Изразява надежда в бъдеще да продължи работата си в социалната сфера, защото има не малко хора, които се нуждаят от подкрепа, за да се справят в ежедневието си. Въпреки всички трудности, с които работния процес го сблъсква, желанието му за работа не намалява, а напротив – амбицира го и го мотивира. Неговият съвет към бъдещите студенти от специалност „Социални дейности“ е:

„Бъдете любознателни, човечни, състрадателни, търпеливи и всеотдайни! В моя случай професията ме избра, но съдбата „има пръст в този избор“. Само хора с големи сърца, богата и чиста душа могат да бъдат изцяло отдадени на професията, за да изпълняват безупречно служебните си задължения. Това е една от малкото, изключително хуманни професии, която трябва да се приема с гордост.

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ

Социални дейности

Камелия ИВАНОВА

Председател на Общинския съвет по наркотични вещества, гр. Кюстендил
Бакалавър „Социални дейности“
Магистър „Психосоциална рехабилитация“

Камелия Иванова завършва Езикова гимназия „Д-р Петър Берон“ с профил „Чужди езици“ в родния Кюстендил. Оформя се като човек отворен към света, любопитен, любознателен, решителен и мотивиран да се развива постоянно. Избира да изучава немски и английски език, които преподава през първата година след дипломирането си. Интуицията ѝ подсказва, че учителската професия не е попрището за изява на личността ѝ. Несигурна в професионалния път, по който трябва да поеме, Камелия решава да опознае по-добре себе си и се отдава на четене и проучване на различни възможности за реализация. Изпитва удовлетворение, когато дава надежда и помага на хората около себе си, за да подобрят благосъстоянието си. Откритието, което прави за себе си, я насочва към специалности, изучаващи човешката природа и взаимоотношения, социалното и здравно развитие на личността. Решава да се потопи в сферата на социалните дейности, която чувства близо до сърцето си и която поради широкоспектърния характер дава възможност за реализация в различна среда. Избира да се обучава задочно, защото в този период от живота си влиза в нова житейска роля – да бъде майка. Съчетаването на лекции, изпити, пътувания, с новите отговорности по отглеждането на детето я изправят пред поредното изпитание, което преодолява благодарение на мотивацията, принципите и амбициите си.

През 2005 година се дипломира като бакалавър в специалност „Социални дейности“. Споделя, че: **„Когато човек силно желае да осъществи възжеланията си, има и начин. За мен е важно да се развивам професионално в областта, в която се обучавам.“**

Камелия продължава разсъжденията си, че човек трябва да учи това, което сърцето му подсказва, да се развива професионално в това, което най-много харесва. Смята, че няма нищо неестествено в това да смениш професията и да се преквалифицираш. **„По-смущаващо е да работиш и учиш нещо, което със сигурност не харесваш и не ти приляга ... Просто защото така трябва“**. След дълго отлагане завършва магистърска програма по „Психосоциална рехабилитация“, отново в Югозападния университет „Неофит Рилски“.

В стремежа да повиши квалификацията си и да бъде успешна в работата, преминава редица обучения и семинари:

- „Позитивни подходи за работа с деца в риск” – 2010 г.
- „Методология за идентифициране на деца – потенциални жертви на трафик” – 2010 г.
- „Въведение в кратките интервенции” – 2011 г.
- „Позитивни подходи и физическа намеса за подкрепа на деца с емоционални и поведенчески затруднения” – 2011 г.
- „Кратки интервенции и ресурси на семейството при справяне със злоупотребата на психоактивни вещества” – 2012 г.
- „Обществени отговори по намаляване на търсенето на наркотици: състояние и практически насоки” – 2015 г.
- „Модерни подходи за превенция на наркотици” – 2018 г.
- „Работа с деца и младежи в областта на зависимостите” – 2019 г.
- „Работа с медии” – 2019 г.
- „Насоки за работа с младежи, злоупотребяващи с психоактивни вещества” – 2021 г.
- „Диагностициране на личностови разстройства” – 2022 г.

От 2020 г. Камелия е председател на Общинския съвет по наркотични вещества (ОбСНВ), гр. Кюстендил, а преди това работи като специалист в Превантивно-информационен център по наркотични вещества към Община Кюстендил. Същността на работата ѝ е превенция на употребата на психоактивни вещества, популяризира и възпитава здравословен начин на живот, комуникация и диалог между поколенията, относно наркотиците. В тази сфера няма възрастова граница и често ѝ се налага да работи, както с младежи така и с родители, учители, педагогически съветници, психолози, членове на ОбСНВ и да координира дейностите на различните институции.

„Това, което най-много ме зарежда и харесвам в работата си са младите хора. Опитвам се да бъда полезна в разговорите и дебатите с тях, да ги информирам, относно опасностите, които ги дебнат и да ги предпазя от неразумни действия и реакции. Уча ги да правят правилен избор в живота си чрез придобитите знания и опит.“ – споделя Камелия. Съдбата и личният избор я връщат отново към работата с подрастващи и младежи, макар и не като учител, за които се раздава, но и *„...винаги има какво да научи от тях“*.

Предизвикателствата в работата ѝ произлизат и от това, че е немислимо и трудно изпълнимо да накараш някого да признае, че има проблем с наркотиците и да го убедиш да започне да се лекува. Проблемът със зависимостите не е приоритет за обществото и темата често се пренебрегва. Разчита се на доброволчески организации да свършат работата на съответните институции, защото българската държава не е осигурила социални услуги за зависими. Парадоксът е в това, че институциите в диалог, консенсус и постоянство трябва да участват в решаването на проблемите, включвайки близки, роднини, родители, приятели и учители. В борбата със зависимостите не трябва да се търси проблема и причината за употребата на каквото и да било психоактивно вещество, защото всеки има своята причина за започване, *„... трябва да се съсредоточим в това, да помагаме. Да намерим правилния път и начин за решаване и справяне с проблема. Всеки случай от практиката ми е индивидуален, своеобразен, специфичен, особен, деликатен и няма точно правило, по което да се работи.“*

Трудностите в ежедневната работа на Камелия произтичат и от формализма в административната дейност – кореспонденция, документация, които съпътстват решаването на всеки проблем. Тази бумажина отнема повече време, отколкото срещите и разговорите с лицата, отговорни за решаване на казуса. **„А понякога трябва да се реагира мигновено.“** Ето защо бързината, с която ще се задвижи бюрократичната система е от решаващо значение.

Друга трудност, за която споделя Камелия, е лечението на младежи под 18 години.

„Единственото, което успешно се развива през годините, е стигмата. Обществото, стига да не му е в къщата, единодушно осъжда наркоманите и не допуска дори, че зависимостта е заболяване и те се нуждаят от лечение.“

Въпреки пропуските на държавата в борбата със зависимостите, хора като Камелия, отдадени на тази кауза смятат, че

превенцията е най-важна и не спират да информират и образоват младите хора, за да правят точни и правилни избори в живота си. Тя смята, че ако всеки ден помага дори само на един младеж, е свършила добра работа.

„Когато съм дала надежда на някого, помогнала съм и виждам искра в очите на хората, това ме зарежда, мотивира и ми дава сили да продължа с тази нелесна задача – борбата с наркотиците и употребата на психоактивни вещества сред младежите.“

Камелия Иванова не пропуска да изкаже благодарността и признателността си към преподавателите за образованието, което получава:

„Благодаря на преподавателите от катедра „Социални дейности“, които ме подготвиха както теоретично, така и практически. Със своя професионализъм и компетентности ме съветваха и насочваха, за да стартирам професионалния си път.“

ЮГОЗАПАДЕН
УНИВЕРСИТЕТ
„НЕОФИТ РИЛСКИ“

www.swu.bg

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ

Социални дейности

Мария СТОЙКОВА

Гл. асистент, катедра „Медико-социални науки“
Югозападен университет „Неофит Рилски“
Бакалавър „Социални дейности“
Магистър „Психосоциална рехабилитация“
Доктор „Организация и управление на социалните дейности“

Мария Стойкова завършва средно образование в СОУ „Пейо Яворов“, гр. Сандански с професионална квалификация „Бизнес и финанси“. Продължава образованието си в Медицински колеж – Благоевград, бивше висше училище в структурата на Медицинския университет, гр. София. Придобива степен професионален бакалавър по специалност „Социални дейности“.

След дипломирането започва работа като социален работник в „Дом за пълнолетни лица с психични разстройства“, с. Раздол, общ. Струмяни. Паралелно с работата учи за бакалавър по специалност „Социални дейности“ в Югозападния университет. Тази специалност има интердисциплинарен характер и са необходими познания от областта на медицината, психологията, правните науки и информатиката. Професионалната ѝ реализация като социален работник е свързана с подкрепата на хора с психично-здравни проблеми и интелектуални затруднения. Работата е многообразна и изисква знания за социализацията, ресоциализацията, рехабилитацията, грижата, превенцията и подпомагането на нуждаещите се. Необходими са определени качества и умения: емпатия, комуникативност, интуитивност, търпение, диалогичност, убедителност, умение за работа в екип и водене на преговори, организационни умения и умения за правене на компромиси.

„Във всеки един човек откривам

уникални способности и умения. Работата ми е свързана с много предизвикателства, гъвкавост и удовлетворение от получените резултати. – споделя Мария. – **Обучението ми в социалната област и професионалната реализация като социален работник са продиктувани от уважението и грижата към човека и за човека. Смятам, че всеки има своето място в обществото и правото да мечтае, да се развива и реализира.**“

Докато работи като социален работник в „Дневен център за пълнолетни лица с увреждания“ се обучава в магистърска програма по психосоциална рехабилитация. През 2015 г. продължава обучението си в ОНС „Доктор“ като редовен докторант в катедра „Медико-социални науки“, докторска програма „Организация и управление на социалните дейности“. Защитава докторска дисертация на тема „Ефективност на подкрепата за възрастни хора с увреждания в социални услуги в общността“ под научното ръководство на доц. д-р Мая Чолакова.

От 2018 година е асистент, а в момента главен асистент в катедра „Медико-социални науки“, факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ към Югозападния университет.

„Като преподавател по социални дейности, усилията ми са насочени към подкрепа на студентите не само в усвояването на знания и придобиването на умения, но и да се създаде постоянен стремеж към личностно и професионално развитие и утвърждаването у всеки на собствена професионална идентичност. – споделя Мария. – Най-интересното и важно в работа на социалния работник е възможността да получава информация

от всеки, която е свързана с реалното състояние на пациента и изяснява клиничната картина.“

Научно-изследователските стремежи на Мария са насочени към откриването на нови и ефективни начини за подкрепа на човека, семейството и обществото, а научните ѝ интереси са свързани с качество на живот, благополучие, ефективност, увеличаване на потенциала и подобряване на капацитета.

Посланието, което отправя към студентите е:

„Всеки човек притежава силата да промени живота си, но понякога се нуждае от малко помощ, за да я открие.“

Реализация на студентите от Професионално направление

3.4 Социални дейности

Хуманност, помощ, подкрепа, закрила, сътрудничество са думи, описващи както възпитаниците на Югозападния университет, дипломирани в ПН 3.4. Социални дейности, така и активностите, извършвани от тях ежедневно. В бюлетин № 7 са представени 6 „кариерни съдби“, които могат да послужат за пример, мотивация и стимул и са доказателство, че ориентираният към хуманитарната област човек, трябва да следва сърцето и мисията си. Включените в бюлетина алумни са се обучавали във факултет "Обществено здраве, здравни грижи и спорт", като част от тях придобиват най-високата степен във висшето образование - ОНС „Доктор“.

Споделеното от тях насочва към спецификата на професията „Социален работник“. Това са хората, които „променят“, „предпазват“, „спасяват“, защото са призвани за това, защото са направили „осъзнат избор“ и са последователни, търпеливи, разбиращи, диалогични, отговорни, всеотдайни, целеустремени.

В резултат на проведено в периода 2018 – 2022 г. анкетиране сред възпитаници на Югозападния университет и конкретно дипломирани в ПН 3.4. Социални дейности са получени данни, които позволяват следните обобщения:

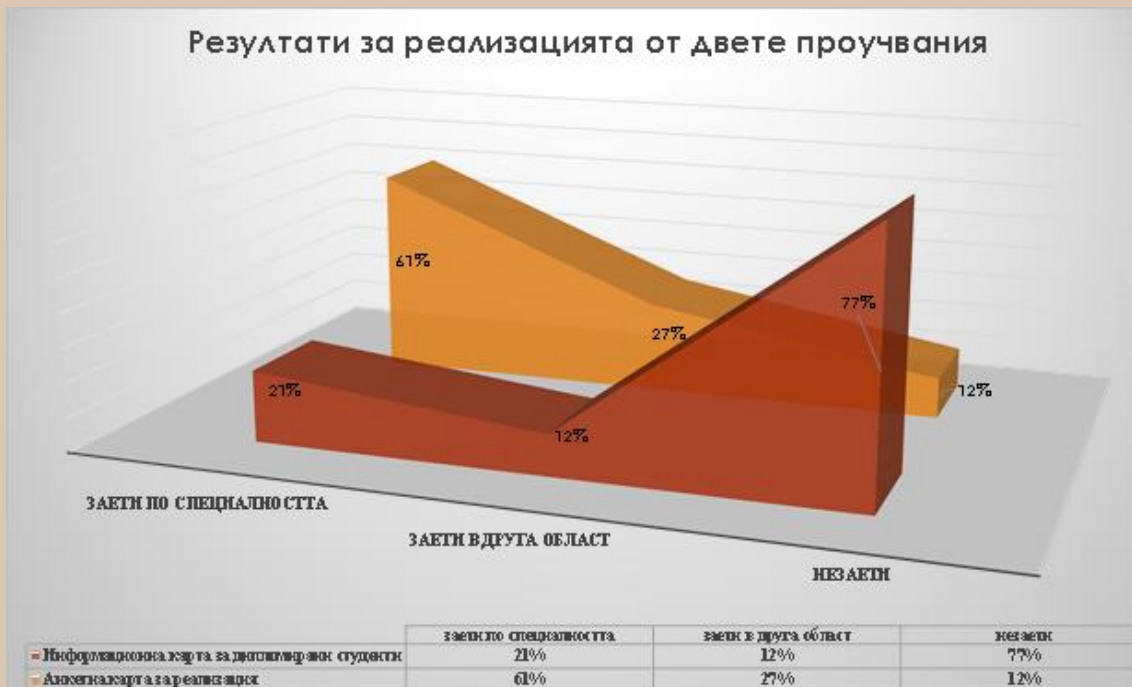
- 85% са придобили ОКС „Бакалавър“, а 15% са придобили ОКС „Магистър“.
- За 75% от анкетиранияте придобитото в Университета образование е съдействало в личен и професионален план, т.е. както за успешната им професионална реализация, така и за социално-личностното им развитие.
- Според 63% от анкетиранияте, професионалната им подготовка е оценена от работодателите като отлична и достатъчна. Това напълно корелира с процента на приемащи професионалната си реализация като успешна (65%). Ръководейки се от споделената от анкетиранияте информация за възнаграждението, което получават можем да твърдим, че усещането за успешност е свързано по-скоро с оценката и не толкова с възнаграждението (30% получават до 1000 лв., 25% до 1500, 7% до 2500, 1% над 2500, 35% не са отговорили).
- Близко 50% са се реализирали по специалността след дипломирането си, 9% процента в област, свързана със специалността и 23% в област, несвързана със завършената специалност. Еднакъв е процентът на посочилите, че имат собствен бизнес и неработещите – 4%. Прави впечатление, че изборът на бизнес е обвързан със завършената специалност.

Анализът на информацията, получена чрез информационна карта за дипломирани студенти, позволява допълнението - 33% от дипломираните в професионалното направление работят към момента на дипломиране, като 63% от тях са се реализирали по специалността, а 37% в друга област.

Реализация на студентите от Професионално направление
3.4. Социални дейности

Резултати за реализацията от двете проучвания

Място на реализация

Заемана длъжност в момента

- Социален работник
- Главен експерт, дирекция «Пълноправно включване на хора с увреждания»
- Специалист/главен специалист «Социални дейности»
- Началник-отдел «Социална закрила»
- Главен експерт «Агенция за хора с увреждания»
- Социален асистент
- Директор
- Трудотерапевт
- Управител на Дневен център за деца с увреждания
- Детски учител
- Управител на социална институция
- Офис администратор
- Образователен медиатор
- Системен оператор
- Младши експерт
- Личен асистент
- Експерт по осигуряването
- Старши специалист по устройство на територията
- Оператор «Фармацевтично производство»
- Техник «Компютърни системи»
- Технически сътрудник

Реализация на студентите от Професионално направление 3.4. Социални дейности

Позиция	Работодател/Институция	Населено място
Позиции в област, несвързана със специалността (управител, продавач консултант, оператор, специалист, полицай, организатор, технически сътрудник)	„Тева Фарма“ ЕАД	Дунища
	Бензиностанция „Shell“	Сандански
	„Лас Тостер1“ ЕООД, „Евро 07“ АД, ОДМВР СОФИЯ РУ	София
	РД П Кюстендил, ТП на НОИ, „Овергаз“ ООД	Кюстендил
	ТАЙС ЕКО-МЕТАЛЪН ЕООД	Казичене
	МБАЛ „Сърце и мозък“	Плевен
	„Изипей“ АД, МВР	Самоков
	„Рекласт“ ЕООД	Перник
	Служба „Заведения за социални услуги“ - „Защитени жилища-3и4“	Банско
	ЦНСТПД	с. Места
	Дирекция „Социално подпомагане“	Сандански
	Център за настаняване от семеен тип за стари хора, пълнолетни лица с деменция	Долна баня
	Община Бобовдол	с. Скрино
	Дирекция „Социално подпомагане“	Радомир
	Дирекция „Социално подпомагане“	Мездра
Позиции в област, пряко и непряко свързани със завършената специалността (социален работник, експерт, старши специалист, арттерапевт, психолог, началник-отдел, директор, управител, ръководител, рехабилитатор, личен асистент, възпитател)	Община Своге	Своге
	Кризисен център за деца, преживели насилие	Перник
	Регионална дирекция „Социално подпомагане“	Кюстендил
	Областен съвет на Български Червен кръст	Благоевград
	Сдружение „Институт социални дейности и практики“	Видин
	Дирекция „Социално подпомагане“ - Родопи	Пловдив
	Дневен център за деца с увреждания	Бяла Слатина
	Агенция за хора с увреждания	София
	Дневен център за деца с увреждания	Сливница
	Център за социална рехабилитация и интеграция, ЦНСТПДУИ	Гоце Делчев
	Комплекс за социални услуги, Дневен център за лица с увреждания	Кюстендил
	Агенция „Закрила и адетето“, Дирекция „Социално подпомагане“	София
	Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи	Благоевград
	Център за обществена подкрепа	Белица
	Център за обществена подкрепа „Елимед-13“ ЕООД	Благоевград
Център за социална работа	Пирот	
Център за социална работа	Делчево	
Дирекция „Социално подпомагане“	Разлог	
Дирекция „Социално подпомагане“	Благоевград	
Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания	Вълково	
Дом за пълнолетни лица с физически увреждания „Ильо Войвода“	Кюстендил	
Общински съвет по наркотични вещества, Център за патронажна грижа	Кюстендил	
Дневен център за възрастни и деца с увреждания	Петрич	
Преходно жилище	Враца	

Кариерна карта на реализиралите се възпитаници, дипломирани в ПН 3.4. Социални дейности

- БЛАГОЕВГРАДСКА ОБЛАСТ
- СОФИЯ - ГРАД
- СОФИЙСКА ОБЛАСТ
- КЮСТЕНДИЛСКА ОБЛАСТ
- ВРАЧАНСКА ОБЛАСТ
- ПЛОВДИВСКА ОБЛАСТ
- ПАЗАРДЖИШКА ОБЛАСТ
- ПЕРНИШКА ОБЛАСТ
- ВИДИНСКА ОБЛАСТ
- ПЛЕВЕНСКА ОБЛАСТ
- МОНТАНСКА ОБЛАСТ

Доц. д-р Блага Джорова -
*ръководител на Университетския център
за кариерно развитие*

Весела Лачева - *коректор*
Александра Тенчева - *технически сътрудник*
Огнян Георгиев - *дизайн*

Благоевград, ул. „Иван Михайлов“ № 66
E-mail: career@swu.bg
<http://career.swu.bg/>